„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у злату)
на годину 32 дин., на пола године 16 дин., на четврт године 8 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

лист целокупне српске народне слободоумне странке.

БРОЈ 53. У Новом Саду у уторак 4. априла 1889. ГОДИНА XXIV.

ПОМАЂАРИВАЊЕ ИМЕНА.

Врло згодних података има у 101. бр. „Будимпештанског Хирлапа“ о помађаривању породичних имена. Те је податке изнео председник „централног друштва за помађаривање имена у Будимпешти“, који се и сам некада друкчије звао, а сада носи име „Телкеш Шимон“ (нека нико не мисли, да Телкеш није Чивутин).

Тај Телкеш из коже да искочи од радости, што је и прошле, 1888. год. 701 породица помађарила своје име. Види се, вели, да помађаривање напредује, па још без икакве хуке — буке. Одушевљен тиме, изјављује на крају, да стоји на услузи сваком, ко хоће да помађари своје име. Нека се сваки само на њега обрати (ту означује део вароши, у ком живи, па улицу, број куће, кад може за то човек с њиме разговарати), било писмено или усмено, а он не само да ће сваког драговољно упутити и сваком показати, шта и како треба да ради, него ће сваком још и бесплатно молбеницу саставити. Заиста, грдно пожртвовање!

Него да се манемо Телкеша. Дакле, лане, године 1888. помађарила је своје име 701 породица. За последњих пет година долази просечно 722 породице, што су своје име помађариле, а у појединим годинама помађарило се оволико: 1884. — 710, 1885. — 675, 1886. — 817, 1887. — 709, а лане, као што већ рекосмо 701 породица. То је свега 3612 породица.

Од 701 породице, што се лане помађарила, отпада на Будимпешту 27.96 процената, а остало на провинцију. Више, дакле него једна четвртина отпада на престоницу. Чивутин Телкеш вели, да је друштво за помађаривање имена у Будимпешти највише допринело, те је престоница такав резултат у помађаривању показала. Ми у то не верујемо. Лако је нахватати рибе, где има много, али нека Телкеш са његовим друштвом макне ма на коју другу страну из Будимпеште, па ће видети шта ће нахватати. Ми ћемо међу тим одмах видети, шта је узрок таком „повољном“ резултату.

По вери највише је Чивута помађарило и лане своје име. Од 701 помађарене породице отпада на римокатолике 205, на грко-католике 28, на православне 1, (ово је Румун) на Лутеране 32, на Калвине 41 а на Чивуте 393. Дакле, више од половине су Чивути.

По занимању помађарили су лане своја имена: књижевника, вештака и глумаца 9; адвоката, инжињера, лечника, грађевинара и апотекара 24; чиновника, практиканата и дневничара 102; свештеника, професора, учитеља и васпитача 46; ђака 48; војника, полицајаца и финанаца 56; трговаца 46; трговачких помоћника 59; занатлија 40; занатлијских момака 38; земљорадника, настојника, слугу и управитеља добара 20; канцеларијских придворника, дворника, фабричких раденика, надничара 16; малолетних 129, и 68 којима се не зна занимање.

То су згодни податци, али врло занимљиви.

Ко највише помађарује своје име? По вери: Чивути, а по занимању: нижи чиновници, практиканти, дневничари. То није без узрока. Чивутин се помађарује што мисли, да ће под каквим звучним мађарским именом боље кшефтове правити, а чиновници са практикантима и дневничарима мисле опет при помађаривању свог имена на унапређење.

Занимљиво је и то, да многи полицајци помађарују своја породична имена, па и финанци. Телкеш каже да и многи државни шумски чиновници помађарују имена, а за то има највише „заслуга“ велики шумарник (форстмајстор) и министарски тајни саветник Балберт Беде. (Да ли и ово није како-год помађарено име, не знамо).

И трговци са трговачким помоћницима су у приличном броју заступљени. И то није никакво чудо. Нема о томе података, али ми би смо насигурно могли узети, да међу тим трговцима има, ако не више, а оно бар две трећине Чивута. Што видимо и приличан број занатлија и занатлијских момака, треба узети да су овамо убројани и таковзвани обртници, а тих обртника има много и Чивута.

Саразмерно најмање пољопривредници помађарују своја имена; тек њих двадесет видимо, да промоноуше лане своја имена. Кад узмемо, да данас има Чивута поседника па Чивута служитеља на добрима (опет код Чивута), можемо рећи, да, осим Чивута, нема пољопривредника са помађареним именом. Телкешу упада то у очи, али се теши тиме, што види, да пољопривредници ипак пристају да помађаре имена.

Но помађаривање породичних имена има и своју смешну страну.

Међу немачким чивутским презименима има ваздa и смешних назива, али и међу новим мађарским усвојених од Чивута није боље. Тако неки Енгел (Анђео) претворио се у ђавола (Ördög-а), валда за то, што му као Енглу није ишло добро, па хоће сада да види како ће му ићи као Ердегу (ђаволу). Неки Најман претворио се у Гомбоца а шта је гомбоц, може нам најбоље и ко-год рећи ко је војник био. Затим помађаривање не само да има своју смешну страну, него има и своју жалосну страну. Од Ганзла (гушчета) Силберштајна, Окса, (вола) Небенцала, Гроса, Фридмана и т. д. постали су сада: Силађи, Карољи, Бађани, Дежефи, Немеши и т. д. Ово је у најмању руку наметљивост, али, кад нико други нема ништа против тога, немамо ни ми . . .

Излази, да највише Чивути помађарују своја презимена. Они то раде просто из свог интереса: да могу под звучним мађарским именом ипак колико-толико да прикривају своја дела. Нека их, нека им је просто! Могу сви своја породична имена помађарити, али ће за то опет сваки остати Чивутин.

На крају да кажемо само ово: У нашој држави има: друштава за помађаривање имена; има друштава за ширење мађарског језика, има таковзваних културних друштава, има још пуно друштава која раде на помађаривању и опет, тешко ономе ко се усуди рећи, да мађарски шовени раде на помађаривању. Ради се, живо се ради, јавно се ради, али нико не сме рећи да се ради.

≃

Писмо из Грчке.

Крф 26. марта.

(Грчка народна прослава. Руска фрегата „Дмитри Дански“. Гласови из Епира. Равно.)

Као што је познато, отпочела је 1821. године 25. марта борба грчког народа за ослобођење, и Грци славе тај дан као народни празник. Грци као скоро и сви остали народи на балканском полуострову прецењују своју снагу и код сваке прилике избегавају истину признати, како то није баш онако, како се мисли, јер да није било брата и помоћи, то би свака борба узалудна била.

Кад је јуче у овдашњој саборној цркви уз велико саучешће народа, великаша, војске, страних конзула, као и официра с руске оклопњаче „Дмитри Донској“ одслужена служба, говорио је овдашњи владика о значају светковине, наспоменуо је народни устанак, како су Турци убили патријарха, ког су цариградски Жидови по улицама вукли и најпосле у Босфор бацили. Говорио је о јунаштву грчког народа и како се тај народ сасвим сам ослободио, а ни једне речце не хтеде изустити, што је Русија за Грчку урадила, како је 1828. године Балкан прегазила, што се у Једренском миру између Русије и побеђене Турске о Грчкој говори. Грчки владика није хтео споменути ни битку код Наварина, и како су уједињене Русија, Француска и Енглеска турску флоту уништиле, а још мање, које је био узрок, да се те државе удруже и да турску флоту униште. За сваког Руса који је присутан био, и слушао што грчки владика говори, мора све оно непријатно бити.

У овдашњем пристаништу налази се већ неколико дана руска фрегата „Дмитри Донској“ која се после четиригодишњег пловења по тихом океану и којекуда налази, и враћајући се у средиземно море, дошла је овамо, чекајући распоред куда ће. Како се чује иста оклопњача полазиће кроз који дан у Италију да прими великог кнеза Павла Александровића, и да га у Пирej довезе. Велики кнез Павле узима за супругу ћерку грчког краља и после Ускрса биће венчање.

Јуче рано поздравила је руска оклопњача грчки празник са 21 метком из топова и била је барјацима окићена. Јуче и данас свирала је руска музика с „Дмитра Донског“ на овдашњем шеталишту и сваки пут одсвирала је при почетку и свршетку грчку народну химну. На „Дмитри Донском“ има 550 морнара којима је било слободно на брег излазити и ти руски морнари иду по вароши певају и веселе се као да су у Русији.

Из Епира чују се разни гласови, како је народ против турске владе незадовољан и да би могло бити немира. Валија из Јањине учинио је распоред и готови се за сваки случај.

Овамо се проносе гласови, како су Арнаути опет узнемиривали Дечански манастир, и ако то Турци поричу и говоре како је сад манастир обезбеђен, јер да је султан строго наредио, да се не узнемирује.

Из Скадра јављају, како се и онамо Црна Гора сумњичи, као да чини нека војничка приготовлења која се на Турску односе. Султан верује у добре одношаје

ЛИСТАК.

МИЋО ЉУБИБРАТИЋ

(у последњем босанско-херцеговачком устанку.)

Незнам, да ли ће се Срби наћи, који ће што опширније из живота и рада покојног Миће Љубибратића написати, али је вредно, да се опширније спомене, у колико је Љубибратић у последњем устанку учествовао.

Он је, као што је многима познато, имао сукоб с војводом Пеком Павловићем, који је уз остале херцеговачке главаре важио као најпрвији.

Мићо Љубибратић крене из Београда за Херцеговину, и тек што је херцеговачку границу прешао и придружио се оним четама, одмах је између њега и Пеке Павловића било заваде, док Пеко није Љубибратића разоружао и на Цетиње га послао. Но одбор цетињски није одобравао свађу између Љубибратића и Пеке, и дозволио је, да се Љубибратић у Херцеговину поврати, а Пеки је наредио, нек се с Љубибратићем слаже.

Љубибратић поврати се у Херцеговину, али се није никако с Пеком и другим главарима слагати могао, јер су се о старешинство и првенство стимали. Љубибратић био је интелигентнији, па су се около њега групирали странци, којих је прилично било. С њим је била позната амазонска Меркусева, а новине су више писале о Љубибратићу, него о Пеки и другим главарима. То је био најглавнији узрок, да је било неслоге, трења и зависти. Љубибратић знао је и видео, да му опстанка у Херцеговини нема и да мора некамо одлазити. Чета му је била незнатна и није имао много приврженика, који су уз-њ пристајали, па није могао одвојено и на своју руку радити. Он се одважио, да из Херцегсвине у Босну грађе и придружи се босанским четама, којих је на више места било.

Онда су постојала нека четири одељења и четири једна од друге независне устанске команде у Босни.

Једна и најважнија команда била је у јужном крају Босне, где су располагали Голуб Бабић, Перо Увелац и поп Илија Билбија. На Чорковачи имао је своју чету кнез Петар Карађорђевић, где је он под именом: „Петар Мркоњић“ заповедао.

На граници између Двора до Новог и Костајнице биле су чете, које су често мењале своје старешине, док најпосле није Мирослав Хубмајер важио као главни вођа.

Било је још чета, које су које-куда крстариле. Љубибратић није знао, камо ће и којој ће се чети прикључити, јер је сумњао, да га нигде неће за старешину признавати, а он је имао ту слабост да се истиче.

Најпосле одважи се и пошаље у јужни крај Босне Алексу Јакшића, да с Голубом Бабићем и Пером Увелцом преговори, да ли би они хтели Љубибратића и његову чету од 60 другова у своје друштво примити, и под којим условима, а уједно напише Бабићу и Увелцу писмо свог садржаја:

Драга браћо!

„Мислим, да ће вам бити познато, да због некојих чисто личних зађевица, не могу, да останем у Херцеговини, него сам се одважио, да пређем и преведем моју чету у Босну и да се против Турака боримо. Мене нису тамошње прилике познате, и незнам: да ли би ме ви у ваше друштво примити хтели.

Незнам ни то, кога ви тамо за господара признајете и с ким: да ли с Београдом, Цетињем или Карађорђевићем у вези стојите?

Шаљем Алексу Јакшића, да све то узна, да с вами преговори и да вам ово моје писмо преда, па вас молим, да ми на све ово одмах одговорите, како би се одмах на пут кренути могао!“

Алекса Јакшић дође у устанички стан на Осретне, и преда главарима Љубибратићево писмо.

Голуб Бабић био је противан, да Љубибратић долази, али је најпосле пристао нек дође, и то под условом: да Бабић остане, као врховни старешина. Два дана вођени су преговори и најпосле сагласе се старешине, да се Љубибратић позове нек дође, и да му се не праве никакви услови, и тек кад дође, да се онда о свему преговара. Напишу му писмо овог садржаја:

Господину Мићи Љубибратићу.

Драги брате!

„Дошао је у наш табор Алекса Јакшић и предао нам твоје братско писмо, на које ти одмах одговарамо.

Чудимо се и жао нам је, што су се тамо између вас старешина породиле неке распре, које народној ствари много штете, и због којих, мораш Херцеговину оставити, питајући нас: да ли ћемо те у друштво примити и т. д.

Сви смо попримили оружје и устали, да се боримо за слободу и ослобођење отачаства, испод тирјанских Турака. Ко је год раскућио и вољан је да изнесе своје груди пред турско ђуле, тај је наш брат и друг, па нам је добро дошао!

Што питаш: кога ми признајемо за господара; да ли Београд, Цетиње или Карађорђевића; то нек ти је на знање, да ми признајемо српски народ и боримо се за ослобођење Српства, а српски господари подједнако су нам мили и драги, а најмилији биће нам онај, који највише допринесе, да се обори турска царевина и да се Српство уједини.

Тако је наше веровање, и сваки, који верује, као и ми, тај нам је брат, друг и пријатељ.

Ако и ти тако верујеш, то нам добро дошао, и братски те исчекујемо. Потписани Голуб Бабић и Перо Увелац“.

Љубибратић крене се из Херцеговине, да се здружи с босанским четама, а Јакшић имао је још неку усмену поруку, коју је Љубибратићу понео. Чета Љубибратића, у којој је била и Меркусова и до 60 Херцеговаца, приспе до Имацког у Далмацији, па како је близо аустријске границе био, то га позову аустријски официри на вечеру, да га почасте, а он тај позив прими и с Меркусовом и још неколицином другова онамо отиде, где га официри задрже, па њега, Меркусову и још неколицину интернирају. Његова чета под водством Алексе Јакшића придружи се босанској чети . . .

То ми је познато из последњег устанка о Љубибратићу.

В. М.

између њега и кнеза Николе и не осврће се на интриге и оне, који таке комбинације испредају.

Данас у недељу служио је руски војнички свештеник с оклопњаче „Дмитри Донској“ у овдашњој цркви светог Шпиридона, а у цркву дошла је команда с пароброда и 300 матроза. И овдашњи грчки великаши дошли су да чују словенску службу. Црква свети Шпиридон као и мошти светог Шпиридона стоје под покровитељством Русије и у цркви стоји увек руски државни грб, ког су Енглези за време кримског рата били скинули и опет повратили. **С.**

Србија и Црна Гора.

Под насловом „Црногорски поздрав“, доноси орган радикалне странке „Одјек“, овај значајни чланак:

„Нема сумње, да нам је од симпатичних изјава, којима је са разних страна поздрављена нова ера у Србији, једна од најповољнијих и најмилијих она, која је у познатом пријатељском чланку „Гласа Црногорца“ нашла колико речита толико и топла израза.

У данашње доба при уређењу међународних односа дипломатска фразуистика не може да постигне увек циљ којој је намењена, али носе ипак на себи тип искрености и залога су успеха само оне изјаве и она уверавања, која потичу из стварне хармоније међусобних животних интереса дотичних народа и држава.

Ова је хармонија постајала од вајкада, она постоји и данас између интереса Србије и Црне Горе, који скупа сачињавају један интерес — интерес Српства.

За то верујемо у озбиљност, у истинитост тих пријатељских изјава, за то им се из свег срца радујемо.

Поштујући међусобно све оне установе и особине које сачињавају државни индивидуализам ових двеју српских држава, Србија и Црна Гора имају заједнички задатак, да држе високо заставу српске мисли, коју су заједничком борбом и заједничком муком кроз многе векове и големе тешкоће провеле и све до данас неокаљану очувале.

Искрена радост изражена од стране Црне Горе после знаменитога прекрета у Србији служи нам као јемство, да ће дух слоге и родољубља и у будућности онако исто братски спајати две гране једног истог народа, као што је спајао за време тешке али и славне борбе за ослобођење и независност српског живља на балканском полуострву.“

Ово је одговор данашње радикалне владе на пријатељске изјаве са Цетиња.

Политички преглед.

Из Србије. Наш нарочити извештач из Београда јавља нам 2. априла о. г.: Ужи уставотворни одбор, који је израђивао нови изборни ред довршио је јуче свој посао. Израђени изборни ред предао је министру председнику г. Сави Грујићу, а овај ће га предати државном савету на расправу. Када државни савет прегледа и усвоји тај изборни ред, — онда ће он постати пуноважан, т. ј. важиће као изборни закон, по коме ће се обавити избори посланика 14. септембра за редовну нар. скупштину. — Државни празник Цвети, успомена таковског устанка, прослављен је у Београду и унутрашњости најсвечаније. Престоница је била богато украшена заставама, у цркви је била свечана служба, по улицама је врвео свечано обучени народ и војска. У граду су биле велике свечаности, а у вече осветљење вароши. — На многим општинским изборима у унутрашњости победили су са огромном већином радикали. Многи незаконити општ. кметови, регенти, збациће се са дужности и обавиће се, по новом уставу, редовни избори. Београдски кметови (радикали) потврђени су, положили су заклетву и уведени су у дужност. — У интересу штедње укинуће се кондуктерска и многа друга излишна звања. Влада се решила, да што пре приступи озбиљној штедњи на свима гранама државне управе.

Русија и Србија. Руска влада је закључила, да од сад у Србији не држи само конзулат, него посланство. На Лазареву суботу је досадањи руски конзул Персијани предао српској влади своју нову пуномоћ, по којој ће од сад бити руски посланик, а не конзуо у Србији.

Руси о Буланжеру и данашњој Француској пишу у једном тону, т. ј. узимају Буланжера у заштиту. Тако пише „Новоје Времја“: „Ствар је у истину до тога дошла, да се главни руководаљи те борбе, већином опортунисте, не жацају одрицати сваке слободе, коју су до недавно још проглашивали неопходним темељем републиканске владавине. У таквим листовима, какав је „Republique Française“ пише се отворено, да треба, што је могуће пре ставити руку на слободу штампе, не жацати се никаквих изнимних мера, у кратко, да се ваља вратити у доба тероризма. Опортунисте говоре већ о потреби опсадногa стања и војне диктатуре, али наравно, под уветом, да се та диктатура повери генералу, који је познат као душманин генерала Буланжера. Влада, коју заглушују ти повици, чини се, да трчи низбрдице у пропаст. Добив моралну ћушку тиме, што се прокуратор Буше није хтео тражити, да се генерал Буланже изда суду, обрадовала се је та кукавна влада, што је на послетку нашла човека, који је мање савестан, те се је дао на тај подли чин, и пристао, да подпише незаконити захтев, да се уписи генерал Буланже“.

Видовданска петстогодишњица.

II. Извешће.

А.

Пријавише се за заједничке песме, т. ј. Химну и Опроштајну песму следећа друштва:

5. Српско певачко друштво сентомашко;
6. Српско певачко друштво мокринско.

Б.

Да ће са песмама на народном слављу учествовати са песмама:

2. Сентомашко српско певачко друштво певаће:
   а) „Громови муње“ од Радауша.
3. Мокринско српско певачко друштво певаће:
   а) „Хајдмо браћо“ од Хавласа;
   б) „Хеј трубачи“ од Јосифа Маринковића;
   в) „Ори ми се“, од Тмуцв; — све три ове песме певаће друштво у мушком збору.

В.

Сентомашко српско певачко друштво пева на литурђији причасно „Скажи ми“ у мушком збору а о парастосу у мешовитом збору.

Г.

Одбор је до сад примио новца за покриће трошкова видовданске прославе. Од првог извешћа свота од — — — 39 ф. — н.
4. Од земунског певач. друштва 70 ф. — н.
5. Од новосадског одбора који је приредио забаву — — 231 ф. 36 н.

Свега 340 ф. 36 н.

Слови три стотине четрдесет фор. и 36 нов. аust. вред.

Свој господи прилагачима и пријављеним певачким друштвима срдачна хвала и братски поздрав.

У Руми на Цвети 1889.

Средишњи одбор
за видовданску прославу.

* * *

Од средишњег одбора добили смо изјаву, у којој одбор устаје против „Браника“, што тај лист у ствари одборског рада протура неистините гласове. Нарочито не стоји оно што је било писано о химни, јер румски одбор као такав није никаквим књижевницима у Н. Саду послао химне на критику. Тако се одбор није обратио ни гг. Драгутину и Војиславу Илићу, да израде химну, као што не стоје ни друге неке ствари, које су тамо изнешене. — Ми ову изјаву одборску бележимо у толико, колико је нужно, да наши листови узму у обзир молбу одборску и доносе само оно као истинито, што одбор званично изјави.

* * *

„Косовка“. Пишу нам из Вел. Кикинде: „Поводом тим, што се ове године о Видову-дну навршује 500 година од битке косовске и што ће се тог дана сетити читаво Српство догађаја историјског, као и јунака косовских — компонује наш познати, али доста још не цењени композитор и коровођа овдашњег српског певачког друштва „Гусле“ — Роберт Толингер значајан глазботвор, којему у нашој музичкој књижевности не ће бити равна производа, нарочито што се тиче концепције, за коју се готово може рећи, да је грандијозна. Тако опсежно, значајно дело, као ово најновије чувеног вештака на виолончелу, до сад нисмо имали у Српству, а можда кроз дуго време не ћемо ни имати. Прву до сад у нас кантату довршује баш сад млади уметник, — дело се састоји из два дела, први је готов а други ће бити у који дан. Толингерова кантата „Косовка“ је писана за мушки збор, сола и оркестар. Цело дело се приказује, као органска целина, како у погледу текста, тако и у погледу музичком. Добра је мисао била Толингерова и срећно је изведена, што је од готово свију наших песника, почев од Гундулића до данас, створио себи потребан текст. Први део намерава друштво „Гусле“ приказати. Писац ових редова је био тако срећан, те је чуо поједине партије из првог дела и мора признати, да је утисак био неодољив, силан. Особито је величанствена и од ретке лепоте апотеоза косовских јунака, која пролази слушаоцу кроз срце и дира га до сузе“.

* * *

Косовски симфонијски спев. Јављају нам из Руме, да је наш млади композитор Иван Иванишевић понудио средишњем одбору своју косовску симфонију, коју ће одбор по свој прилици и прихватити, само ако нађе згодан орхестар, који би био кадар ту симфонију одсвирати на беседи у Руми.

Вести из места и са стране.

Србија је повећана. Ова занимљива вест стиже из Београда. Без рата преговора и дипломатског конгреса повећана је Србија. То се мора захвалити Дрини. Вода је у Дрини набујала, те је Дрина код Бајине Баште променула своје корито, као што то често бива код брзих река. Дрина је своје корито променила тако, да је захватила крај босанског земљишта те је Србија „с ове стране Дрине“ већа, но што је била. Дрина је често до сад мењала корито, те је због тог било много дипломатских размирица с Турском. Доцније је тако решено, да је река Дрина граница, па кад промене ток остаје опет граница, а коме захвати парче туђег земљишта онога је.

Радосна појава међу Српкињама у Загребу. Читамо у „Србобрану“: „Како с поуздане стране дознајемо, неколико овдашњих Српкиња утаначише, да се редовито недељно по један пут састају и да се на томе састанку баве читањем и изучавањем умотворина српских најбољих песника и књижевника. Дао би бог да за њиховим примером пођу све наше Српкиње и да у својим местима образују овакове литералне састанке на којима ће се упознавати са књижевношћу свога народа и одушевљавати се умотворинама наших врсних књижевника.“

Нов позоришни комад. Пишу нам из Београда: Г. Св. Ђурђевић члан овд. кр. срп. нар. позоришта написао је нову драму „Лажна исправа,“ која ће се 15. и 16. о. м. представљати. Сиже је узет из нашег живота у 1870—72. год. То је доба, које је пуно оригиналности, а које је наша драмска књижевност промашила, или га бар није довољно ухватила, Колико се радујемо, што се у српској драми у задње време опажа осетан покрет у томе правцу; толико нам је милије, што добијамо једну принову нове врсте из непосредне позоришне близине. Писац је и члан завода, коме је намењио своје књижевно првенче. Ово је утешна појава за српску глуму. Баш кад нам је драма нешто стукнула и застала, ето видимо, где се чланови разних српских позорница надмећу, да доскоче овој невољи. Надамо се, да ће и овај комад моћи издржати утакмицу и критику и стећи стално место на позорници. Ова нам је изворна принова тим дража и важнија сад, кад хоће да нас поплаве туђе тричарије, без вредности и без укуса. Комад нам је, истина, сасвим непознат, али још немамо разлога, да сумњамо о успеху. Извештени смо, да је писац врло добро упознат са приликама и догађајима из онога времена, које је узео за предмет својој драми. Време је, да се наша позорница озбиљно занима нашим невољама.

Православље у Јужној Америци. Једна депеша из „Buenos-Ayres“ јавља нам, да је тамошња славјанска колонија, подигла дивну цркву, која је ових дана била освећена. Служба се врши у њој од православних руских свештеника.

Руски коњаници. Неколико руских коњаничких официра, кладили су се допутовати за 45 дана на коњима из Петрограда у Париз. Министар рата допустио им је правити тај покушај, и они намеравају поћи у почетку маја.

Редак случај догодио се недавно у св. Матеју, подопћини Каставској. За време мртвачке службе за старицу од 105—106 година донесоше је у цркву на крштење тројке, што их је родила од суботе до уторка нека плодна мајка из Срокове жупаније. Сретна мајка и тројци — два синчића и ћерка — су по све здрави. Иста жена имала је већ до сада двојке.

Трговина.

= **Нови Сад**, 3. (15.) априла. На житарским пијацама горњим, нашим домаћим је веома много допринесло променљиво кишовито време томе, да је сврт преко целе прошле недеље застао био. Ни усеви и јесењи и овопролетњи нису што у бољем напретку са хладног и непогодног свог пролетњег времена. Цена је у то исто доба скоро сваком зрну на попусту, пошто није минулих дана за иноземство ништа пазарено. И сами млинови су на крају прошле недеље престали што више пазарити пшеницу, пошто су обилно брашном снабдевени.

На нашим оводањим пијацама житарским није које знатније промене. Цене су се одржале досадање сваком зрну. Данас се плаћа пшеница новосадска, шајкашка и сремска 6 ф. 80 н. до 6 ф. 90 н. Наполица 5 ф. 70 н. Јечам 4 ф. 70 н. Зоб 4 ф. 80 н. Кукуруз 4—4 ф. 20 н. Све од 100 кгр.

На свима осталим пијацама нашим је покрај умереног промета свакој роби све само досадања цена.

Време кишовито. Вода у Дунаву у надоласку непрекидном.

*

У **Будимпешти**, 2. (14.) априла. На житној берзи пшеница је овом ценом пазарена: Потиска пшеница 77· 7 ф. 25 н., 78· 7 ф. 30—35 н., 79· 7 ф. 35—40 н., 80· 7 ф. 40—45 н., 81· 7 ф. 45—50 н. Пештанска 78· 7 ф. 25—35 н., 79· 7 ф. 30—35 н., 80· 7 ф. 35—40 н., 81· 7 ф. 40—45 н. Бечка 78· 7 ф. 30—35 н., 79· 7 ф. 35—40 н., 80· 7 ф. 40—45 н., 81· 7 ф. 45—50 н. Термини: Пшеница за пролеће 6 ф. 78—80 н., за јесен пшеница 7 ф. 16—18 н. Кукуруз за мај-јуни 4 ф. 86—88 н., за јули-август 4 ф. 80—82 н. Зоб за пролеће 5 ф. 38—40 н. Репица за август-септембар 11 ф. 50 н. до 11 ф. 62 н. Спирит прост 14 ф. 50 н. до 14 ф. 75 н., за квасац спирит 18—18 ф. 50 н.

*

Течај златног и сребрног новца на пешт. берзи од 3. априла.

4% угарска златна рента — — —	102·80
5% „ папирна „ — — —	96·20
Дукати — — — — — — —	5·60
Наполеондори (20 франака) — — —	9·51
Немачке држ. марке — — — —	58·70

Најновије вести.

— Тамишградски велики жупан Ормош, онај исти, који је трговао с орденима, поднео је оставку. То је учинио тек сад, да не би нико ни помислио, да се код нас тако што казни.

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ“.

(Стигли 3. априла у вече).

Београд. Митрополит Михајло упитао је код владе, неће ли се његовом повратку у Србију стављати препреке. Пошто никаквих препрека нема, то је митрополит Михајло отпутовао у Петроград да се опрости са меродавним круговима, па ће после Ускрса у Србију. Министар иностраних послова разаслао је циркулар свима страним посланствима, у коме се побољшање финансија ставља у известан изглед и у коме се изнашају намере владе за постигнуће те цели.

Беч. Према узнемирујућим вестима иноземских листова, тврди се на сигурно, да су невралгични болови краљице у последње време знатно олакшали. Стање њеног здравља је повољно.

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

Смедеревској кредитној банци, потребан је управник, који поред ваљане стручне спреме треба да влада осим српског добро и немачким језиком.

Годишња је плата 3600 динара, поред које има права и на сразмеран део тантијеме из успешне добити.

Понуде са сведоџбама о способности треба упутити на управу, а рок пријаве траје до 1. маја ове године.

У Смедереву 1. априла 1889. год.

1—3 **УПРАВА.**

НОВУ, ДОБРО УДЕШЕНУ СРПСКУ
ШТАМПАРИЈУ
са великом, врло згодном ручном пресом и сваковрсним српским, хрватским и немачким словима, и многим клишеима и осталим штампарским приборима продајем под врло повољним платежним уветима. Штампарија је удешена за издавање српског листа. Купци нека се изволе ради поближег извешћа обратити писмом на адресу: **S. 27 post restanto Nok.** 3—3

У СВИМА ТРАФИКАМА.

НАЈБОЉА
АРТИЈА ЗА ЦИГАРЕТЛЕ
ЈЕ ПРАВИ
LE HOUBLON
ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
ОД CAWLEY & HENRY
У ПАРИЗУ.
ЧУВАЈТЕ СЕ ПОДРАЖАВАЊА!

5—26

Главно стовариште за Аустро-Угарску: **OTTO KANITZ & C°, I. Stoss im Himmel, 3, Беч.**

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Јаша Томић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.